

Nr 149

Av herr Eskilsson m. fl., om åtgärder för att öka tillgången av skogsplantor.

Tillgången på skogsplantor har under senare år inte motsvarat behovet, vilket medfört att en omfattande import måst äga rum. Orsakerna härtill är av naturliga skäl flera, men den mest bidragande torde vara det ökade intresse för skogsförnygrande åtgärder genom plantering som skogsägarna visat. Det relativt låga pris på skogsplantor som kunnat hållas därigenom att vissa subventioner utgått av statsmedel torde också ha medverkat till att öka efterfrågan.

Dessa subventioner är ganska betydande, och för innevarande budgetår beräknas driftsunderskottet i skogsvårdsstyrelsernas plantförsörjningsverksamhet uppgå till 268 000 kr. I detta belopp ingår vissa kostnader för nyanläggningar, vilka av bokföringstekniska skäl icke går att särskilja från driftskostnaderna. Därtill kommer emellertid 325 000 kr. i anläggningskostnader. I årets statsverksproposition beräknas, om utbyggnaden skall ske i samma takt som hittills, nettoförlusten på plantförsörjningen till sammanlagt 628 000 kr., i vilket belopp då är medräknat 117 900 kr. som utgör kostnader för återbetalning av frölån.

Plantförsörjningen skall i princip vara självbärande. Till följd av att det tidigare förekommit en medveten subventionering av skogsodlingarna via plantpriserna har ej den åsyftade utjämningen mellan priset och kostnaderna på en gång kunnat åstadkommas. Åtgärder i den riktningen skulle säkerligen ha medfört risk för vissa icke önskvärda reaktioner hos de mindre skogsägare, som i regel själva utför skogsodlingsarbetet och för vilka likvider för plantorna utgör den största kontanta utgiftsposten vid skogsodlingen. Även om det sålunda finns skäl som talar för att priset på skogsplantor ej bör tillåtas stiga för hastigt, så medför ett subventionerat pris så stora nackdelar i andra avseenden att allvarliga ansträngningar bör göras för att plantförsörjningen skall bli självbärande.

Genom att priset på plantor från skogsvårdsstyrelsernas plantskolor ej täckt produktionskostnaderna har det icke varit möjligt att i tillräcklig grad utnyttja det privata initiativet för plantproduktion. Att detta har medverkat till den nuvarande bristsituationen torde vara givet. Ur skogsbrukets synpunkt måste det anses vara viktigare att tillgången på plantor tryggas än att hålla ett subventionerat pris. Det är därför angeläget dels att snarast möjligt överensstämmelse uppnås mellan produktionskostnad och

pris, dels att undersöka vilka åtgärder som bör vidtagas för att få skogsplantproduktionen att omfattas även av enskilda producenter.

Viss odling av skogsplanter har redan förekommit hos enskilda skogsägare. Syftet härmed har då varit att under en viss utbyggnadsperiod inom plantskolorna på detta sätt få ett tillskott till plantförsörjningen samt att genom användande av förefintlig outnyttjad arbetskraft hos bl. a. vissa småbrukare åstadkomma en billig plantproduktion. Enligt vår mening är denna odling avseende omskolning av planter en utmärkt kompletteringsodling för just vissa småbrukare.

Förbättringen av skogsplanttillgången synes oss vara så angelägen att det bör uppdragas åt den nu arbetande utredningen angående skogsvårdsverksamheten i fråga om de enskilda skogarna och därmed sammanhängande frågor att så skyndsamt utreda hithörande problem att förslag till åtgärder kan föreläggas 1957 års riksdag.

Under åberopande av vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t måtte uppdraga åt 1955 års skogsvårdsutredning att så skyndsamt utreda frågan angående vilka åtgärder som bör vidtagas för att öka tillgången av skogsplanter, att förslag i ärendet kan föreläggas 1957 års riksdag.

Stockholm den 24 januari 1956

Carl Eskilsson

Axel Mannerskantz

Gustaf Velandér

Ebbe Ohlsson
